

Társadalomtudományi tantárgyelem leírások
Óvodapedagógus szak, Sokszínűség és befogadás specializáció
ELTE TÓK Társadalomtudományi Tanszék

Tantárgyelem neve:	Bevezetés a szociológiába	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		előadás	
óraszám, az adott félévben:	15		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb: tematikus prezentációk, non-formális módszerek, csoportmunka			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	1		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás:			
A tantárgy felkészít a társadalmi jelenségek értelmezésének és értékelésének a mindennapi gondolkodást meghaladó, kritikai megközelítésére, mely segít megismerni a kisgyermeknevelői munka társadalmi összefüggéseit, hogy a hallgató képes legyen a gyerekek szociokulturális háttérét megérteni és tudását inkluzív szemlélettel alkalmazni. További cél a család társadalmi szerepének, funkcióinak megismerése, és a gender-szemponútú megközelítés alkalmazása. Emellett a tárgy a társadalomkutatás alapvető módszertani eszközeit és kérdéseit is vizsgálja.			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris, Budapest, 2006, ISBN: 9789633898482 http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_a_szociologiaba/index.html			
2. Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi, Budapest, 2003. ISBN: 9789635067640			
3. Anthony Giddens: Szociológia. Osiris, Budapest, 2008, ISBN: 9789633899847			
4. Somlai Péter: Család 2.0 - Együttélési formák a polgári családtól a jelenkorig. Napvilág, Budapest, 2013, ISBN: 9789633381489			
5. Somlai Péter: Társas és társadalmi. Napvilág, Budapest, 2008, ISBN: 9789639697287			
AJÁNLOTT IRODALOM			

1. Feischmidt Margit (szerk.): Etnicitás – Különbségteremtő társadalom. Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2010. ISBN: 9789636932831
http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/romak/etnicitas_kulonbseg_teremto_tarsadalom/
2. Héra Gábor – Ligeti György: Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Osiris. Bp., 2005. ISBN: 9789633897881
3. Krizsán Andrea (szerk.): Partszélről a fősodorba – Gender mainstreaming kézikönyv. Clone Design Kft., Budapest, 2009. ISBN: 978-963-06-7480-5
www.nfu.hu/download/21021/partszelrol_fosodorba.pdf
4. Kovách Imre (szerk.): Társadalmi integráció a jelenkori Magyarországon. Argumentum – MTA TK, Budapest, 2012 ISBN 978-963-446-680-2
5. Pierre Bourdieu: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése, Gondolat, 1978., ISBN: 9632806050

a) TUDÁS

Tisztában van a gyerekek és szüleik szociokulturális helyzetével, ennek kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket. Szaktudományos ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről, ismeri a kisgyermeknevelés jelentőségét a nők munkaerőpiaci reintegrációja szempontjából.

A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődésével, illetve ennek megtörésével kapcsolatos elméleti tudás.

A kortárs családformák ismerete.

b) KÉPESSÉG

Statisztikai, demográfiai adatok értelmezésének képessége

A gyerekek szociokulturális környezetének felmérése, megértése.

Képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit.

Képes a kisebbségi helyzetekre vonatkozó elméleti ismereteket a gyakorlatban alkalmazni.

c) ATTITÚD

Inkluzív, befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik.

Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi.

A nemek közötti egyenlőség értékének képviselője a szülőkkel való kapcsolattartás során is, az apai gyereknevelési szerepvállalás ösztönzése.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.

Tisztában van a szülőkkel való kapcsolattartás fontosságával, adekvát módon kommunikál.

A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Korok – gyermekkorok	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok, jellemzők <i>(ha vannak)</i> . Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok <i>(ha vannak)</i> . Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: egyéni vagy csoportos feladat és dolgoztatás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	–		
Tantárgyelem-leírás:			
A tantárgy célja a történeti antropológia módszereinek alkalmazása; a természeti és tárgyi környezet változásainak, az emberi viselkedésnek és gondolkodásmódnak, az emberek közötti viszonyoknak, kiemelten a felnőttek és a gyermekek világa történeti változásainak nyomon követése és megértése a nagy civilizációkban. A hallgatók megismerik az élet kereteinek, a lakóhelynek a funkciómódosulásait; a népességnövekedés és a táplálkozási forradalmak összefüggését a gyermekorsók alakulásával; a társadalmi környezet formaváltozásait: a primer és szekunder közösségek szerepmódosulásait; az emberélet szakaszait: születést, gyermekkort; szerelemet és házasságot; az élet alkonyát; a gyermekek várását és fogadását, jogi helyzetét és nevelését az antikvitásban, a középkorban, valamint a modern kori társadalmakban. A gyermekek jogait a 21. században.			
KÖTELEZŐ IRODALOM			

1. Andorka Rudolf: Gyermek, család, történelem. Történeti demográfiai tanulmányok. Társadalomtudományi Társaság – Századvég, Budapest, 2001. ISBN 963 921 124 9
2. Gyermekkor-történeti tanulmányok. [Ford. Pukánszky Katalin]
<http://mek.oszk.hu/02000/02030/> (letöltés ideje: 2017. február 13.)
3. „Gyermek a történelemben”. História, 1997. 5–6. sz. (tematikus szám)
4. Kéri Katalin (szerk.): Tovatűnő álom. Válogatás a gyermekkortörténet európai forrásaiból. Pécs, 1999. 102–107. <http://mek.oszk.hu/02100/02102/> (letöltés ideje: 2017. február 13.)
5. Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Eötvös Kiadó, Budapest, 2001. ISBN: 963 162 782 9

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Klaniczay Gábor: A történeti antropológia tárgya, módszerei és első eredményei. In: Gergely András (szerk.): Kulturális antropológia. Fővárosi Pedagógiai Intézet, Budapest, 2002–2003.
<http://mek.niif.hu/01600/01668/01668.htm> (letöltés ideje: 2017. február 13.)
2. Pukánszky Béla (szerk.): Két évszázad gyermekei. A tizenkilencedik–huszadik század gyermekkorának története. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2003. 208–214., 215–221., 221–227., 230–237. ISBN: 963 9316 65 2
3. Kéri Katalin: Nevelésügy a középkori iszlámban. Iskolakultúra Könyvek 16., Pécs, 2002.
http://www.iskolakultura.hu/ikultura-folyoirat/documents/books/nevelesugy_a_kozepkori_iszlamban.pdf (letöltés ideje: 2017. február 13.) ISBN 963 641 922 1
4. Hegedűs Judit – Dóra Szilvia: Gyermekvédelmi esetek a dualizmus korából. In: Gyermeknevelés – pedagógusképzés. ELTE TÓK Tudományos Közleményei XXXII. Eötvös Kiadó, Budapest, 2010. 127–140.
5. Péter Katalin (szerk.): Gyermek a kora újkori Magyarországon. MTA TTI, Budapest, 1996. 15–50. ISBN: 963 831 247 5

a) TUDÁS

A hallgatók elsajátítják a gyermekkor kutatás mint diszciplína alapjait. Megismerik a gyermeknevelés a társadalmi korszakok összefüggéseit, a gyermekekről és a gyermekkorról vallott felfogásokat.

b) KÉPESSÉG

Társadalomismereti ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.

c) ATTITÚD

Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
Munkájában felelősséggel alakítja a gyermekek mindennapi életét a társadalmi-kulturális és a gyermekkort jellemző értékek mentén.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Gilányi Magdolna egyetemi adjunktus		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	A kulturális antropológia alapjai. Kisebbségi kultúrák	Kreditértéke:	4
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb: tematikus prezentációk, non-formális módszerek, csoportmunka			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: esettanulmányok bekérése			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás:			
A modern társadalmakban a különböző kisebbségek, a kisebbség és a többségi társadalom viszonyának, valamint a többféle kisebbségi csoport együttéléséből, az életmód multikulturális			

jellegéből fakadó társadalmi jelenségek áttekintése, valamint a kulturális különbségek természetének megértése a kulturális antropológia és a szociológia eszköztárán keresztül.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Boglár Lajos–Papp Richárd: A tükör két oldala. Bevezetés a kulturális antropológiába. Nyitott Könyvműhely Kiadó, Budapest, 2007. ISBN:9789639725485
2. Csepeli György – Örkény Antal: Nemzet és migráció. ELTE TÁTK, Budapest, 2017. ISBN 978-963-284-843-3 http://tat.k.elte.hu/file/Csepeli-Orkeny_Nemzet_es_migrac.pdf
3. Horváth István: Kisebbségsszociológia. Alapfogalmak és kritikai perspektívák. Kolozsvári Egyetemi Kiadó – Presa Universitară Clujeană Kolozsvár, 2006. ISBN: 973-610-444-3
4. Udvarhelyi Éva Tessa (2007): Vándorok kultúrák között Az interkulturális tanulásról külföldre készülő fiataloknak. Artemisszió Alapítvány, Budapest, ISBN: 978-9-630638-11-1 <https://drive.google.com/file/d/0B5TgEhR6R1MbNTBVTmVfNEpza1k/edit>
5. Feischmidt Margit (szerk., 1997) Multikulturalizmus. Budapest: Osiris. ISBN 963 379 265 7 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/romak/multikulturalizmus/

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Feischmidt Margit (szerk.): Etnicitás – Különbségteremtő társadalom. Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2010. ISBN: 9789636932831 http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/romak/etnicitas_kulonbsegeteremto_tarsadalom/
2. Feischmidt Margit (szerk.): Nemzet a mindennapokban – Az újnacionalizmus populáris kultúrája. L'Harmattan – MTA TK, Budapest 2014. ISBN: 9789632367866
3. Hernádi Ilona – Könczei György (2015): A felelet kérdései között fogyatékoságtudomány Magyarországon. ELTE BGGYK 2015, ISBN 978-963-7155-64-2 <http://mek.oszk.hu/14900/14939/14939.pdf>
4. Tardos Katalin (2015): Halmazódó diszkrimináció – Kirekesztés és integráció a munkaerőpiacon. Belvedere, Szeged, ISBN 978-615-5372-35-3 http://real.mtak.hu/29252/1/Tardos_Katalin_Halmazodo_diszkriminacio_Belvedere2015_online_u.pdf
5. Magyar-Vincze Enikő: Feminista antropológia elvek és gyakorlatok között. Desire Alapítvány, Kolozsvár, 2006. ISBN 973-86548-6-6 http://www.desire-ro.eu/wp-content/uploads/feminista_antropologia_tankonyv_2006.pdf

a) TUDÁS

A metszetbeliség (interszekcionalitás) elméletének és gyakorlatának ismerete.
A jelentős hazai (nemzeti, etnikai, nemi és szexuális) kisebbségek, valamint a kisebbségi magyar közösségek helyzetének megismerése.
Az előítéletek szintjeinek megismerése, szociálpszichológiai alapok.
A hazai intézményes (állami, egyházi és civil) kisebbségvédelem jogi és gyakorlati kereteinek megismerése.

b) KÉPESSÉG

Képes a kulturális különbözőségekből adódó pedagógiai problémák kezelésére, ismeri azok társadalmi és antropológiai hátterét.

c) ATTITŰD		
A kisebbségi közösségek kultúrájának megismerésére való nyitottság, a kisebbségi helyzetek társas meghatározottságainak és individuális sajátosságainak megértésére való fogékonyság. Jogtudatosság, a gyermeki és kisebbségi jogok fokozott szem előtt tartása Nyitottság, inklúzió, multikulturális attitűdök. A nemzeti hagyományok megőrzése a nemzetiségi hagyományok integrálásával. Elkötelezettség a gyerekek multikulturális tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt. Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.		
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
A jogsérelmek elleni fellépés iránti felelősség. A multikulturális pedagógia elveinek érvényesítése iránti felelősség.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós		
egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Vallásosság a 21. században	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		előadás	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium	

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további *(sajátos)* módok *(ha vannak)*. Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:

A tantárgyelem tantervi helye
(hányadik félév):

5

Előtanulmányi feltételek (ha
vannak):

Tantárgyelem-leírás:

A kurzus áttekinti a legelterjedtebb vallások tanításait azok szakrális iratai alapján, valamint a vallás és kultúra, a vallás és közösség összefüggésrendszerét. Felkészíti a hallgatókat a vallási sokféleségből adódó élethelyzetek kezelésére, a vallási tolerancia gyakorlati problémáira és az eltérő szakrális-életvezetési szabályok tiszteletben tartására. A kurzus hangsúlyosan vizsgálja vallásosság és nevelés összefüggéseit, a vallásgyakorlás tiszteletben tartásával és a lelkiismereti szabadság jogával kapcsolatos nevelői hozzáállás követelményeit, valamint felkészít a különféle vallási szabályok esetleges ütközéséből adódó konfliktusok kezelésére.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Szenczi Árpád (2000): Neveléstani alapkérdések. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
2. Ablonczyné Vándor Margit (2012): A református többlet az óvodai gyakorlatban. In: Magyar Református Nevelés, 13. 3. sz., 26–32.
3. Nagy József (2010): Új pedagógiai kultúra. Mozaik Kiadó, Szeged.
4. Pusztai Gabriella (2011): A láthatatlan kéztől a baráti kezekig. Új Mandátum Kiadó, Budapest.
5. Tomka Béla (2009): Európa társadalomtörténete a 20. században. Osiris Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. XVI. Benedek pápa (2010): Egyházi tanítás. A katolikus nevelés lényege napjainkban. Katolikus Pedagógia, 1. 1.sz., 10–16.
2. Pusztai Gabriella (2009): A társadalmi tőke és az iskola. Új Mandátum Kiadó, Budapest.
3. Kamarás István (2015): Embertan-erkölcstan sztori. Pro Pannonia, Pécs.
4. Diamond, J. (2013): A világ tegnapig. Mit tanulhatunk a régi társadalmaktól? Typotex, Budapest.
5. Bácskai Katinka (2012): Református iskolák tanárai. Református Nevelés, 13. 3. sz., 2–12.

a) TUDÁS

A tantárgy megalapozza, hogy a hallgatók értő módon viszonyuljanak a modern nyugati kultúrát jellemző vallási sokféleséghez és a kisebb közösségekben is megtapasztalható változatos vallási szokásokhoz.

b) KÉPESSÉG

A hallgatók képesek lesznek a vallási sokféleség kezelésére és a vallási tolerancia kialakítására, fejlesztésére.

c) ATTITÚD		
Szemléletében a vallásgyakorlás és a vallási sokféleség tiszteletben tartását, az elfogadó és befogadó magatartást alakítja ki.		
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
Felelősséget vállal a vallásgyakorlás szabadságának biztosítása, a vallási méltóság tiszteletben tartása iránt.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Társadalomismeret filmen	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok, jellemzők <i>(ha vannak)</i> . Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb: esetismertetések, tematikus prezentációk, filmek			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok <i>(ha vannak)</i> . Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2		

Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	
Tantárgyelem-leírás:	
A kurzus film és társadalom összefüggéseit, a filmekben megjelenő társadalmi tartalmakat, a társadalmi problémák leképezéseit, valamint azok különböző elméleti kontextusait tárgyalja hazai és külföldi filmes alkotások és szövegek segítségével. Elemzéseiben különböző társadalomtudományi megközelítéseket alkalmaz, amelyek a kulturális identitás és a filmes társadalmi reprezentáció keletkezését, formálódását, valamint a filmek társas recepcióját különféle módokon vázolják fel.	
KÖTELEZŐ IRODALOM	
1. Plantinga, Carl: Dokumentumfilm. Metropolis (2009) no. 4. 10–19. 2. Strausz László: Visszabeszélés és önegzotizálás. A posztkoloniális filmelméletek kelet-európai alkalmazhatóságáról. Panonhalmi Szemle (2014) no. 1. pp. 104–119. 3. Higson, Andrew: A nemzeti keretek bizonytalansága. Metropolis (2001) no. 1. pp. 50–60. 4. Anderson, Benedict: Elképzelt közösségek. Gondolatok a nacionalizmus eredetéről és elterjedéséről. Budapest: L'Harmattan–Atelier, 2006. pp. 23–51., 78–98. 5. Mulvey, Laura: A vizuális élvezet és az elbeszélő film. Metropolis (2000) no. 4. pp. 12–23.	
AJÁNLOTT IRODALOM	
1. Bazin, André: Mi a film? Budapest: Osiris, 1995. 2. Stam, Robert–Spence, Louise: Kolonializmus, rasszizmus és reprezentáció. Metropolis (2005) no. 2. pp. 12–26. 3. Nagy Zsolt (ed.): Tarantino előtt 1. Tömegfilm a nyolcvanas években. Budapest: Új Mandátum, 2000. 4. Győri Zsolt (szerk.): Fejezetek a brit film történetéből. Líceum Kiadó. Eger, 2010 5. Doane, Mary Ann: Film és maszk. A női néző elmélete. Metropolis (2000) no. 4. pp. 24–36.	
a) TUDÁS	
A hallgató ismeri film és társadalom összefüggéseit, a film társadalmi kontextusát, kiismeri magát a társadalmi problémák filmes megjelenítésében, a kulturális identitás formálódásának folyamatában.	
b) KÉPESSÉG	
Képes a filmek társadalomtudományi megközelítéseket alkalmazó elemzésére, a filmek felhasználására a pedagógiai munkában.	
c) ATTITÚD	

Nyitott és plurális szemléletet több szempontú megközelítést képvisel a társadalmi problémák megértésében és megoldásában.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséggel alakítja a gyermekek kulturális identitását, értő és kreatív módon alkalmazza a filmeket a kulturális és társadalmi kérdések megvitatásában.

A tantárgyelem felelőse

Dr. Lehmann Miklós

egyetemi docens

Tudományos fokozat:

PhD

Tantárgyelem neve:	A szociálpolitika alapjai. Óvodai gyakorlat I.	Kreditértéke:	5
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	45		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb: tematikus prezentációk, non-formális módszerek, csoportmunka, intézménylátogatás			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: esettanulmányok bekérése			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás:			

A társadalmi integráció megteremtésére irányuló politika alapjainak, legfontosabb jogszabályainak megismertetése, felkészítés a szabályok gyakorlati alkalmazására: a szociálpolitikai támogatások ügyeiben való segítségnyújtásra, a szociális intézményekkel való együttműködésre. A hallgatók a félév során megismerik a szociálpolitika jelentését, tartalmát, helyét a társadalomban. Az igazságosságról alkotott filozófiai elképzelések mentén az ideológiák szerepét, és a szociálpolitika történeti kialakulását is megismerik. A félév során a szociálpolitika olyan speciális csoportjai, mint a gyerekek, idősek, szegények, fogyatékkal élők, romák, hangsúlyosan kiemelésre kerülnek, valamint a fiatalok munkaerő-piaci helyzetének szempontjai is felmerülnek. Az intézménylátogatások során szociálpolitikai és pedagógiai intézmények megismerése.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Adamik Mária (szerk.): Bevezetés a szociálpolitika nem szerinti értelmezésébe. ELTE TÁTK, 2012. http://tat.k.elte.hu/dokumentumtar/doc_view/2230-bevezetes-a-szocialpolitika-nem-szerinti-ertelmezesebe?tmpl=component&format=raw
2. Fejes József Balázs - Lencse Máté - Szűcs Norbert (szerk.): Mire jó a tanoda? Motiváció Oktatási Egyesület, ISBN 978-963-12-5164-7 Szeged, 2016, http://tanodaplatform.hu/wp-content/uploads/2016/08/Mire-j%C3%B3-a-tanoda_webfinal.pdf
3. Human Rights Watch: Addig, amíg vér nem folyik – Védtelenség a családon belüli erőszak ellen Magyarországon. HRW, USA, 2013, ISBN: 978-1-62313-0732 http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/hungary1113hun_ForUpload.pdf
4. Krémer Balázs: Bevezetés a szociálpolitikába. Napvilág, Budapest, 2009. ISBN: 978 963 9697 49 2 http://www.academia.edu/18741577/Bevezet%C3%A9s_a_szoci%C3%A1lpolitik%C3%A1ba_-_k%C3%B6nyv
5. Dósa Mariann, Udvarhelyi Éva Tessza (szerk.): Velünk beszélj, ne rólunk! Hátrányokkal induló aktivisták beszélnek életükről és munkájukról. Napvilág, Budapest, 2016 ISBN: 9789633383902

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Csoba Judit – Prókai Orsolya: Esetkönyv – Példatár a szociális munka egyéni esetkezelési gyakorlatához. ISBN 978-963-473-466-6 <http://mek.oszk.hu/11900/11939/11939.pdf>
2. Örkény Antal - Székelyi Mária: Az igazságosság labirintusaiban - Társadalmi méltányosság és generációs igazságosság a 21. század Magyarországon. Sík Kiadó, Budapest, 2011
3. dr. Sándor Beáta: Bírószágok monitorozása a párkapcsolati erőszakkal érintett esetek kezelésében. Patent, 2016, http://patent.org.hu/dokumentumok/kozpolitika_kutatas/zarotanulmany_magy_webre.pdf
4. Sziklai István (szerk, 2012): Az Európai Unió szociális politikái. ELTE TÁTK, 2012, http://tat.k.elte.hu/file/EU_szocialis_politikai_3_meta.pdf
5. Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Bp., 1997. ISBN: 963 462 950 4 <http://www.wesley.hu/sites/default/files/fajlok/Zombori%20Gyula%20-%20A%20szoci%C3%A1lpolitika%20alapfogalmai.pdf>

a) TUDÁS

A gyerekvédelmi törvény és a fontos családtámogatási rendszerek jogi hátterének ismerete.
A családvédelem és családsegítés szociálpolitikai relevanciájú elemeinek, rendszerének ismerete.
A szociálpolitika jelentésének, alapelveinek, a magyar szociális közigazgatásnak és szociálpolitikai rendszereknek ismerete.
A családon belüli erőszak elleni jogi és szociális segítői fellépések ismerete.
A magyarországi civil szektor ismerete, főbb szociális intézmények szerepének ismerete.

b) KÉPESSÉG

A gyerekvédelmi törvény és a fontos családtámogatási rendszerek alkalmazásának képessége. A szükségletek megértésének, feltérképezésének képessége. A szociális közigazgatás rendszerében való eligazodás képessége. A családon belüli erőszak jeleinek felismerése. A civil szervezetekkel való kapcsolattartás képessége, eligazodás a főbb hazai és EU-s pályázati rendszerekben		
c) ATTITÚD		
Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás A szülők és gyerekek szükségleteinek kielégítésére irányuló segítő attitűd A családon belüli erőszak megelőzésére, megszüntetésére irányuló attitűd. A civil szféra fontosságának felismerése		
d) AUTONÓMIA-FELELŐSÉG		
A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról. Felelősséget vállal a tevékenységéért, előrelátóan, proaktívan és segítő szándékkal alkalmazza a szociális vonatkozású jogszabályokat. Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre, kapcsolatokat, együttműködéseket keres a civil szervezetekkel, átveszi a jó gyakorlatokat.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	A szociálpolitika alapjai. Óvodai gyakorlat II.	Kreditértéke:	5
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további *(sajátos)* módok *(ha vannak)*. Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: portfólió bekérése

A tantárgyelem tantervi helye
(hányadik félév):

5

Előtanulmányi feltételek (ha
vannak):

A szociálpolitika alapjai. Óvodai gyakorlat I.

Tantárgyelem-leírás:

A kurzus során a hallgatók elsősorban óvodai gyakorlatuk során szerzett saját tapasztalataikról számot adva, a tematikában szereplő irodalmak segítségével elemzik és értelmezik a multikulturalitás óvodai megközelítéseit és az ebből fakadó pedagógiai kihívásokat és megoldási lehetőségeket. A kurzus során kiemelten foglalkozunk a roma kisebbséggel, a vallási nevelés gyakorlati kérdéseivel, a menekült gyermekek integrációjának lehetőségével, valamint a genderfüggetlen nevelés alapkérdéseivel.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Kitzinger Arianna (2015): A pápai modell: Egy Multilingvális–Multikulturális Óvoda születése. In: Simon István Ágoston (szerk.): A kisgyermekkori nevelés módszertana. ISBN 978-963-359-055-3 http://pszk.nyse.hu/attachments/1117_kisgyermekkori_%20nevelés_%20módszertana.pdf
2. Szekeresné Herbai Erika, Szekeres Ágota (2015): Enyhén értelmi fogyatékos gyermekeket integráló „jó” és „rossz” közösségek összehasonlítása. Gyógypedagógiai szemle, 2015, ISSN: 0133-1108, http://real.mtak.hu/28067/1/SzE_SzA_GYOSZE_2015.pdf
3. Romológia folyóirat 2015/9. (Cigány/roma nemzetiiségi nevelés, oktatás), ISSN: 2064-1257 http://romologiafolyoirat.pte.hu/?page_id=1248
4. Sallai Éva, Szilvási Léna, Trencsényi László (szerk., 2008): Módszerek a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésére: Integrációs pedagógiai gyakorlatok. http://hiszem.hu/sites/default/files/pedagogiai_helyzetgyak_szgy_pcs.pdf
5. B. Nagy Éva, Boreczky Ágnes, Kovács Mónika (szerk., 2006): A Multikulturális tartalmak – Interkulturális nevelés programcsomagjának szöveggyűjteménye.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Balázs Anna et al. (2015): Fekete pont 2014 – A cigányság reprezentációja az általános- és középiskolai tankönyvekben. Monitor, 2015, http://issuu.com/monitoryitottmuhely/docs/monitor_fekete_pont_2014_tank_nyvk
2. Bogárdi Tünde (2012): Közösségi identitás-elemek a cigány, a székely és a magyar népmesékben. In: Társadalmi Együttélés 2012/3. szám. ISSN: 2063-6288 http://www.tarsadalmiegyutteleles.hu/id-57-tarsadalmi-egyutteleles_2012_3_szam_bogard.html
3. Feischmidt Margit (2013): A szegregáció folyamánya: kortárs és tanár diák kapcsolatok Európa multi-etnikus iskolai közösségeiben. Esély 24. évf. 2. sz. / 2013., ISSN 0865-0810 http://www.esely.org/kiadvanyok/2013_2/feischmidt.pdf
4. Horváth Ádám (2015): A hátrányos helyzetű diákok tanulási motivációi. Studia Mundi - Economica Vol. 2. No. 3.(2015) ISSN: 2415-9395 http://studia.mundi.gtk.szie.hu/sites/default/files/upload/studia/2015-vol2-no3/studia_mundi_vol_2_no_3_horvath.pdf
5. Zóka Katalin (2012): Az óvodai nyelvi-kommunikációs nevelés lehetőségei a gyerekek szocializációjában, integrációjában. Társadalmi Együttélés 2012/3. ISSN: 2063-6288 http://www.tarsadalmiegyutteleles.hu/id-58-tarsadalmi-egyutteleles_2012_3_szam_zoka_k.html

a) TUDÁS		
A modern társadalmakra jellemző kulturális sokszínűség jobb megértése Az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeinek, a tervezés elméletének és módszertanának multikulturális pedagógiában érvényesülő elemeinek ismerete A genderfüggetlen nevelés alapelveinek ismerete		
b) KÉPESSÉG		
a meglévő pedagógiai ismeretek alkalmazása multikulturális környezetben az új kihívásokra való rugalmas reakció képessége A hétköznapi tapasztalatok intellektualizálásának képessége, gyakorlat és elmélet kritikus összevetése		
c) ATTITŰD		
Nyitott, befogadó attitűd Az elméleti ismeretekhez való kritikus viszonyulás Tapasztalatcsere, egymástól való tanulás kultúrája		
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
Az elméleti képzés során megszerzett ismeretek és a gyakorlati kihívások felelősségteljes összeegyeztetése Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós		
egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	